

Ostatní prameny

- Agentura ČTA a její zpravodajství v osobním archivu autora.
Archiv zpravodajství ČSTK a ČTK na internetové stránce www.ctk.cz.
Časopis Strategie a týdeník Strategie News (1994–2000).
INFO 1 – časopis Rádia Frekvence 1.
Nová zpráva o stavu vysílání a o činnosti Rady ČR pro RTV, Praha: 1993.
Osobní textový a zvukový archiv autora práce.
Programové prohlášení vlády ČSFR, Hospodářské noviny, 4. 7. 1990, str. 5.
Programové prohlášení vlády ČR, Hospodářské noviny, 23. 7. 1992.
Programové schéma Rádia Frekvence 1, Týdeník Rozhlas č. 49/1993, str. 8.
Programové schéma Rádia Alfa, Týdeník Rozhlas č. 42/1993.
Programové schéma Rádia Echo, Týdeník Rozhlas č. 44/1994, str. 22.
Ročenka Českého rozhlasu 1994, Praha: Český rozhlas 1995.
Ročenka Českého rozhlasu 1995, Praha: Český rozhlas 1996.
Ročenka Českého rozhlasu 1996, Praha: Český rozhlas 1997.
Ročenka Českého rozhlasu 1997, Praha: Český rozhlas 1998.
Ročenka Českého rozhlasu 1998, Praha: Český rozhlas 1999.
Ročenka Českého rozhlasu 1999, Praha: Český rozhlas 2000.
Rozhodnutí Rady ČR pro RTV o udělení licence z 9. 3. 1993.
Sborník statí o kultuře v České republice po roce 1989. Kapitola „Oblast hromadných sdělovacích prostředků a kinematografie“, str. 100. Praha: Ministerstvo kultury 1999.
Stenozáznam rozpravy nad zákonem č. 36/1993 Sb. v ČNR.
Tisk Úřadu předsednictva vlády ČSFR ze dne 9. října 1990, č. 164.
Týdeník Rozhlas (1989–2000).
Vlček, J: Srovnání rozhlasového a televizního trhu v ČR. Analytický materiál pro vnitřní potřebu Frekvence 1, leden 1998.
Vlnění – časopis Českého rozhlasu.
Zpráva o stavu vysílání a o činnosti Rady ČR pro RTV (1. 3. 1993–31. 1. 1994), Praha: 1994.
Zpráva o stavu vysílání a činnosti Rady ČR pro RTV (9 .7. 1994–31. 1. 1995), Praha: 1995.
Zpráva o stavu vysílání a činnosti Rady ČR pro RTV (1. 2. 1995–31. 1. 1996), Praha: 1996.
Zpráva o stavu vysílání a činnosti Rady ČR pro RTV (1. 2. 1996–30. 9. 1996), Praha: 1996.
Zpráva o stavu vysílání a činnosti Rady ČR pro rozhlasové a televizní vysílání (1. 2. 1997–31. 1. 1998), Praha: 1998.
Zpráva o stavu vysílání a činnosti Rady ČR pro RTV (1. 1. 1998–31. 12. 1998), Praha: 1999.

Zákony

- č. 110/1964 Sb.
č. 167/1968 Sb.
č. 180/1980 Sb.
č. 166/1990 Sb.
č. 136/1991 Sb.
č. 468/1991 Sb.
č. 484/1991 Sb.
č. 103/1992 Sb.
č. 36/1993 Sb.
č. 252/1994 Sb.
č. 301/1995 Sb.
č. 135/1997 Sb.

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

APSV (též. Asociace)	Asociace provozovatelů soukromého vysílání
BBC	British Broadcasting Company
CDI	Centrum dopravních informací
ČNR	Česká národní rada
ČR	Česká republika
ČRo	Český rozhlas
Čs. rozhlas	Československý rozhlas
ČSFR	Česká a Slovenská federativní republika
ČSSD	Česká strana sociálně demokratická
ČSSR	Československá socialistická republika
Čs. televize	Československá televize
ČT	Česká televize
ČTA	Česká tisková agentura
ČTK	Česká tisková kancelář
DRDS	Dismanův dětský rozhlasový soubor
DV	dlouhé vlny
DW	Deutsche Welle
EBU	Evropská vysílací unie
Federální rada pro RTV	Federální rada pro rozhlasové a televizní vysílání
FS	Federální shromáždění
FSV	Fakulta sociálních věd
HZDS	Hnutí za demokratické Slovensko
IPB	Investiční a poštovní banka
IVVM	Institut pro výzkum veřejného mínění
KDU-ČSL	Křesťansko-demokratická unie – Československá strana lidová
KDS	Křesťansko-demokratická strana
KSČ	Komunistická strana Československa
KSČM	Komunistická strana Čech a Moravy
LB	Levý blok
LN	Lidové noviny
MMS	Media Marketing Services
ODA	Občanská demokratická aliance
ODS	Občanská demokratická strana
OF	Občanské fórum
PS	Poslanecká sněmovna
Rada ČR pro RTV (též. Rada)	Rada České republiky pro rozhlasové a televizní vysílání
Rada ČRo	Rada Českého rozhlasu
Rada ČT	Rada České televize
Rada ČTK	Rada České tiskové kanceláře
RDS	Radio Data System
RFI	Radio France International
RRM	Regie Radio Music
RSE	Rádio Svobodná Evropa
SNR	Slovenská národní rada
SR	Slovenská republika
SRo	Slovenský rozhlas
SRT	Svaz rozhlasových tvůrců (později přejmenován na Sdružení pro rozhlasovou tvorbu)
SV	střední vlny
UK	Univerzita Karlova
Úřad Rady	Úřad Rady České republiky pro rozhlasové a televizní vysílání
VKV	velmi krátké vlny

PODĚKOVÁNÍ

Mé poděkování patří v první řadě vedení Českého rozhlasu, Sdružení pro rozhlasovou tvorbu Praha a odboru marketingu a styku s veřejností Českého rozhlasu (jmenovitě: PhDr. Václavu Hradeckému, PhDr. Bohuslavě Kolářové a PhDr. Zuzaně Foglarové), že se ujaly vydání práce „Deset let duálního systému rozhlasového vysílání“ (1989–1999).

Slovo „děkuji“ adresuji rovněž Univerzitě Karlově, Fakultě sociálních věd a Centru mediálních studií při UK FSV.

Rád bych poděkoval svému konzultantovi PhDr. Milanu Šmídovi za vedení práce, oponentce JUDr. Zdeně Hůlové za připomínky v jejím posudku, Mgr. Jiřímu Hrašemu, Josefu Vlčkovi a PhDr. Josefu Maršíkovi, CSc., za podnětné rady při jejím sestavování a psaní, ing. Václavu Kasíkovi za oponenturu kapitoly o Rádiu Alfa a Michelovi Fleischmannovi za poskytnutí materiálů o celoplošném rozhlasovém vysílání.

Děkuji i všem pedagogům z Univerzity Karlovy, Fakulty sociálních věd za vše, co mne naučili i za jejich trpělivost. A v neposlední řadě patří mé díky Anežce Mátlové, vedoucí sekretariátu katedry masové komunikace, za každé její vlídné slovo.

Václav Moravec

PŘÍLOHY

PŘÍLOHA A - CHRONOLOGICKÉ PŘEHLEDY

Upozornění:

Chronologické přehledy jsou zpracovány na základě následujících pramenů: výročních zpráv Rady ČR pro rozhlasové a televizní vysílání a Rady Českého rozhlasu, Ročenek Českého rozhlasu, zpráv z archivu agentur ČTA a ČTK, článků v denním tisku (převážně v Mladé frontě Dnes, Lidových novinách a Právu), časopisu Strategie a týdeníku Strategie News, z Vlnění – časopisu Českého rozhlasu, z Týdeníku Rozhlas, z Infa F1 – časopisu Rádía Frekvence 1, z publikace Kdo je kdo v sedmdesátileté historii Českého rozhlasu, zvukových a písemných dokumentů z osobního archivu autora práce.

Autor ověřoval a srovnával data v chronologických přehledech zpravidla nejméně ze dvou zdrojů. Ne vždy to bylo možné. V případech, kdy nebylo možné data ověřit, obsahují chronologické přehledy odkazy na prvozdroj. Odkazy jsou uváděny i v případech přímých citací aktérů jednotlivých událostí pro denní tisk či periodika.

Znění chronologických přehledů není konečné, autor počítá s jejich dalším zpřesňováním a rozšiřováním.

A1 – ČESKÝ (ČESKOSLOVENSKÝ) ROZHLAS – chronologický přehled

Československo se zahájením vysílání 18. května 1923 stalo po Velké Británii druhou zemí v Evropě s pravidelným rozhlasovým vysíláním.

Výroba a šíření rozhlasových programů na území Československé socialistické republiky byla čtyři desetiletí před listopadem 1989 výhradní záležitostí státního Československého rozhlasu. Podstatu, charakter a poslání Čs. rozhlasu stanovil zákon č. 17/1964 Sb., o Československém rozhlase. Uvádí se v něm, že k veřejnému vysílání rozhlasu bezdrátovým přenosem nebo po drátě je výhradně oprávněna samostatná ústředně řízená organizace s celostátní působností – Československý rozhlas. Rozhlas svou činností v duchu idejí marxismu-leninismu provádí masově politickou a výchovnou práci, zajišťuje všestrannou informovanost domácích a zahraničních posluchačů o událostech doma i v zahraničí, podporuje tvůrčí iniciativu a přispívá k budování socialismu (Perkner, Slovák, 1986).

Základní uspořádání, postavení a působnost Československého rozhlasu upravoval Organizační řád Čs. rozhlasu. Základními organizačními složkami Čs. rozhlasu byly: 1) Ústřední ředitelství, 2) Ústřední vysílání politického zpravodajství a publicistiky, 3) Zahraniční vysílání, 4) Český rozhlas, 5) Československý rozhlas na Slovensku, 6) Technika, ekonomika a správa. Ústředního ředitele Čs. rozhlasu jmenovala vláda ČSSR na návrh ÚV KSČ. Ústřední ředitel Čs. rozhlasu jmenoval ředitele Českého rozhlasu a ředitele Čs. rozhlasu na Slovensku.

Československý rozhlas provozoval v listopadu 1989 celostátní programový okruh Hvězda, čtveřicí národních programových okruhů Praha–Bratislava a Vltava–Děvín, okruh pro mladé posluchače EM (vznikl spojením českého Rádía Mikrofórum a slovenského Rádía Elán a pravidelné vysílání bylo zahájeno 4. září 1989), síť krajských rozhlasových studií, okruh Melodie (československý rozhlasový proud orchestrální populární a zábavné hudby na vysílačích VKV II) a zahraniční vysílání Radio Praha.

1989

20. listopadu 1989 – V Československém rozhlase bylo založeno Občanské fórum (OF).

21. listopadu 1989 – Kolem jedné hodiny odpoledne se shromáždilo několik stovek studentů a mladých lidí před budovou Československého rozhlasu v Praze na Vinohradech. Postupně se shromážděný zástup původně stojící na chodníku naproti rozhlasu rozrostl na několik tisíc. Byla zastavena doprava na Vinohradské třídě. Studenti nesli transparenty jako „Pravda – šance pro 16 milionů“ a provolávali hesla požadující otevřené informace ve sdělovacích prostředcích. Dožadovali se také

vyvěšení čs. státní vlajky na budově rozhlasu. Když byla vlajka z jednoho okna spuštěna, po chvíli shromáždění studenti a mladí lidé odešli směrem na Václavské náměstí. Informovala Československá tisková kancelář.

- 27. listopadu 1989 – Československý rozhlas se připojil ke generální stávce.** Všechny okruhy Čs. rozhlasu přerušily na čtvrt hodiny vysílání.
- 30. listopadu 1989 – Vysílání Občanského fóra připravilo od 6.30 hodin do 7.00 hodin na okruhu Hvězda svou první relaci.** Redakce Občanského fóra bude vysílat denně od 6.30 hodin do 7.00 hodin a od 18.00 hodin do 19.00 hodin na okruhu Hvězda Československého rozhlasu. Program připravuje kolektiv redaktorů z různých redakcí Čs. rozhlasu. Relace OF sestávají ze zpravodajství, reportáží, rozhovorů, poznámek, úvah a tematicky koncipovaných relací. Později, v souvislosti s prvními svobodnými volbami v roce 1990, bylo vysílání Občanského fóra zrušeno a nahradil jej nový pořad Radioforum. (Dále viz 16. 4. 1990.)
- 30. listopadu 1989 – V pražském Radiopaláci se sešel aktiv pracovníků a Občanského fóra Československého rozhlasu.** Aktiv projednal návrh na jmenování Karla Starého ústředním ředitelem Čs. rozhlasu. Občanské fórum a pracovníci rozhlasu v dopise předsedovi vlády ČSSR Ladislavu Adamcovi mimo jiné uvedli: „Navrhujeme jako ústředního ředitele Karla Starého, člena KSČ, s tím předpokladem, že jeho nejbližší spolupracovníci budou zástupci jiných politických stran a občanských sdružení. Tím se zamezí, aby vedení Československého rozhlasu bylo reprezentováno členy jedné politické strany.“
- začátek prosince 1989 – Občanské fórum a stávkový výbor Čs. rozhlasu navrhly zřízení programové rady, která svým složením vyjadřovala aktuální politickou strukturu společnosti.** V dokumentu Občanského fóra z té doby stojí: „Prvním cílem programové rady je zabezpečit, aby celé vysílání Československého rozhlasu bylo naprosto objektivní, nikým neovlivňované, nestranné, úplné a pravdivé. Mimo jiné by tak do budoucna odpadlo vymezování časových úseků pro vysílání Občanského fóra. Občanské fórum a stávkový výbor Čs. rozhlasu – po konzultacích na jednotlivých pracovištích i vzhledem k důvěře jim projevené – oznamují toto složení programové rady: Jan Czech, Marcela Dolečková, Zbyněk Honys, Jiří Kamen, Radek Mácha, Karel Mastný, Hynek Pekárek, Milan Rykl, Blanka Stárková, Daniela Sedlářová, Eva Šimsová, Jiří Štilec. Za krajské vysílání Luděk Zapletal, Karel Starý, Karel Weinlich. Takto složená programová rada je odpovědná za vysílání Čs. rozhlasu. Občanské fórum a stávkový výbor Čs. rozhlasu budou kontrolovat, zda se nezpronevřuje svým cílům a úkolům stanoveným hnutím OF. V opačném případě může být každý z jejích členů odvolán na základě vyjádření nedůvěry hlasováním všech členů OF Čs. rozhlasu. Funkce člena programové rady je neplacená a dobrovolná.“
- 3. prosince 1989 – Vláda ČSSR premiéra Ladislava Adamce odvolala z funkce ústředního ředitele Československého rozhlasu Karla Kvapila.** Novým ústředním ředitelem jmenovala Karla Starého, který působil jako rozhlasový zpravodaj ve Francii. Karel Starý se narodil 21. dubna 1947. V roce 1973 ukončil Univerzitu 17. listopadu a od téhož roku byl pracovníkem Československého rozhlasu. V sedmdesátých letech působil jako londýnský zpravodaj, v roce 1986 se stal šéfredaktorem hlavní redakce publicistiky a dokumentaristiky.
- 6. prosince 1989 – Nový ústřední ředitel Čs. rozhlasu Karel Starý se sešel s vedoucími pracovníky rozhlasu.** Ve svém vystoupení je ujistil, že Čs. rozhlas bude vždy a za každých okolností pravdivě informovat o veškerém dění u nás i v zahraničí. Hlavním úkolem bude podle Karla Starého vypracovat takový vnitřní řád, aby se do vysílání Čs. rozhlasu dostalo vše podstatné, co se děje ve společnosti. „Rozhlas musí být sdělovacím prostředkem, který má své nezastupitelné místo v systému informací a zajistí vysílání pro všechny politické strany a hnutí. Už se nesmíme nechat strhnout k minulosti, ale je třeba se dívat vpřed,“ řekl Starý v závěru setkání, když vyzval vedoucí rozhlasové pracovníky, aby jej v tomto úsilí podpořili.
- 8. prosince 1989 – Československý rozhlas potřebuje novou řídicí strukturu, která by odpovídala potřebám moderního média. Na tiskové konferenci to uvedl nový ústřední ředitel Čs. rozhlasu Karel Starý.** Podle něj bude nutné ustavit vyšší dozorčí orgán, který by dbal na nestrannost vysílání. „Všechny politické strany, nově vznikající hnutí, seskupení a organizace, které se budou začleňovat do vytvářejícího se demokratického systému v naší zemi, musí v rozhlasu dostat prostor k vyjádření svých názorů,“ citovala agentura ČTK. Karel Starý dále prohlásil: „Nebude však dlouhodobě možné, abychom trvale poskytovali zvláštní vysílací časy Občanskému fóru. To si vyžádala doba, dnes to má smysl a je pojistkou toho, aby se nemohl zastavit proces, který u nás začal. Zatím bude vysílání Občanského fóra pokračovat až do okamžiku, kdy jeho představitelé sami nepřijdou se žádostí o ukončení. Obnovíme ho však kdykoliv to bude nutné.“

- 8. prosince 1989 – K Občanskému fóru (OF) rozhlasových pracovníků se hlásí zhruba dva a půl tisíce „rozhlasáků“.** Na tiskové konferenci nového ústředního ředitele Čs. rozhlasu Karla Starého to oznámil mluvčí OF rozhlasových pracovníků, režisér Karel Weinlich. Podle zprávy ČTK Karel Weinlich ocenil práci mládežnického vysílání, konkrétně Mikrofóra, ve dnech bezprostředně následujících po událostech 17. listopadu 1989.
- 14. prosince 1989 – Československý rozhlas a Československá televize vysílaly přímým přenosem „Koncert České filharmonie pro Občanské fórum“.** Večera ve Smetanově síni Obecního domu se zúčastnil Václav Havel a někteří členové vlády ČSSR.
- 16. prosince 1989, 11.00 hodin – Stanice Hvězda Čs. rozhlasu změnila název i znělku.** Znělku Hvězdy – první tóny písně Směr Praha – nahradila nová znělka nového okruhu Československo. Stalo se tak na základě mnoha připomínek posluchačů, kteří požadovali změnu názvu i znělky stanice Hvězda. Zrušena byla i dosavadní znělka Rozhlasových novin s motivem písně „Kupředu levá“.
- 21. prosince 1989 – Výzkumné oddělení Českého rozhlasu zveřejnilo prostřednictvím agentury ČTK výsledky svého průzkumu o poslechovosti rozhlasu v revolučních týdnech.** Z výzkumu vyplývá, že informace Československého rozhlasu hodnotí veřejnost v prosinci 1989 lépe než před listopadem 1989. Každým týdnem se zlepšuje názor posluchačů na aktuálnost, úplnost, srozumitelnost a pravdivost informací. Lidé hodnotí lépe pravdivost a srozumitelnost, jestliže poslouchají více stanic najednou a mají možnost srovnávat. Z vysílání zahraničních rozhlasových stanic se to nejvíce týká Svobodné Evropy. Zatímco v prvních dvou týdnech prosince to byla stanice Hlas Ameriky. Poslech těchto zahraničních stanic však v současné době klesá. Vysílání Občanského fóra v programu Československého rozhlasu sleduje kolem 60 procent veřejnosti České socialistické republiky (ČSR).

1990

- leden 1990 – Ústřední ředitel Československého rozhlasu Karel Starý podepsal dohodu o spolupráci s ředitelem francouzské rozhlasové stanice Europe 2 Martinem Brisacem.** Výsledkem dohody bylo, že Čs. rozhlas uvolnil stanici Europe 2 svůj pražský kmitočet 88,2 MHz a od 21. března 1990 začal na zmíněné frekvenci šířit její francouzský program, přičemž vysílání stanice bylo čtyřadvacetihodinové. Europe 2 dohodou o spolupráci s Čs. rozhlasem obešla oficiální povolení federální vlády, která s tímto krokem nesouhlasila.
- 19. ledna 1990 – V budově Československého rozhlasu byla za účasti zástupců Ekumenické rady církví, katolické církve a židovské náboženské obce ustavena redakce náboženského života.** Po dohodě zástupců církví a představitelů Čs. rozhlasu byl vedoucím nové redakce jmenován Jiří Zajíc. Ředitel ústředního vysílání politického zpravodajství a publicistiky Václav Vrabec v úvodním slově připomněl, že ustavení Redakce náboženského života je logickým krokem v souvislosti se změnami probíhajícími v celé společnosti. (Dále viz 1. 2. 1990.)
- 27. ledna 1990 – Vznikl Svaz rozhlasových tvůrců.** Svaz jako dobrovolnou, otevřenou a politicky nezávislou organizaci ustavilo na 130 účastníků valné hromady v Praze. Svaz chce podle usnesení valné hromady sdružovat autory, režiséry, dramaturgy, scénáristy, redaktory, teoretiky, kritiky, pedagogy, překladatele, hudebníky, hlasatele, moderátory, konferenciéry, herce, mistry zvuku, umělecko-technické pracovníky, případně i další tvůrce podobných profesí. V roce 1994 se Svaz rozhlasových tvůrců přejmenoval na Sdružení pro rozhlasovou tvorbu: působí dodnes. (Dále viz 24. 5. 1994.)
- 31. ledna 1990 – Vláda ČSSR odvolala z funkce ústředního ředitele Československého rozhlasu Karla Starého. Ve funkci jej nahradil začátkem února spisovatel a dramatik František Pavlíček.** (Dále viz 2. 2. 1990.)
- 1. února 1990 – Redakce náboženského života zahájila svou činnost.** Redakce byla ustavena jako součást hlavní redakce publicistiky a dokumentaristiky Čs. rozhlasu. Podle vedoucího redakce náboženského života Jiřího Zajíce musí Československý rozhlas přispět k obrodě naší společnosti – a to pravidelnými přenosy nedělních bohoslužeb a úvahami nad hodnotami lidského života. Pravidelné vysílání zahájila redakce přímým přenosem katolické bohoslužby z katedrály sv. Václava v Olomouci. Redakce náboženského života měla po svém ustavení čtyři pracovníky.
- 1. února 1990 – Novým ředitelem Českého rozhlasu se stal Jan Czech.** Jan Czech se narodil 24. února 1951 v Praze. V rozhlasu začínal v roce 1976 jako redaktor hlavní redakce zábavy. Funkci generálního ředitele ČRo vykonával Czech do 30. září 1990, kdy jej vystřídal Jaroslav Fridrich (viz 1. 10. 1990).

- 2. února 1990 – Novým ředitelem Československého rozhlasu se stal spisovatel a dramatik František Pavlíček.** Na shromáždění vedoucích pracovníků rozhlasu uvedl Františka Pavlíčka do funkce místo-
předseda vlády ČSSR Josef Hromádka. Pavlíček nahradil ve funkci Karla Starého, kterého vláda
ČSSR odvolala. František Pavlíček se narodil 20. listopadu 1923. Na přelomu čtyřicátých a padesá-
tých let začínal jako rozhlasový dramaturg v Českých Budějovicích, byl vedoucím dramaturgem ve
Filmovém studiu Barrandov a zakladatelem jedné z tvůrčích skupin, která se věnovala snímkům pro
děti a mládež. Řediteloval v Divadle na Vinohradech, měl šéfovat činohru Národního divadla, v čemž
mu zabránily srpnové události roku 1968. Dvě desítky let působil v disidentských kruzích. (Dále viz
8. 2. 1990.)
- 8. února 1990 – Nový ředitel Československého rozhlasu František Pavlíček oznámil na své první tis-
kové konferenci reorganizaci rozhlasu.** „Budeme nuceni provést reorganizaci rozhlasu, protože za
dvacet let direktivní vlády ředitele Řiška se tak rozbušel ve složkách administrativních, že takřka za-
hltil program. Během dvou až tří měsíců hodláme vytvořit novou zjednodušenou metodu řízení a zís-
kat jasnou představu o účinnosti našeho vysílání. Nechceme přitom ztratit jediného schopného pra-
covníka, ale musíme se dohodnout a rozloučit s těmi zbytečnými, z nichž mnozí do rozhlasu v uply-
nulých dvaceti letech přišli zaujmout mocenské pozice. Jediným kritériem je profesionální a mravní
kvalifikovanost,“ uvedl Pavlíček a dodal, že funkci ředitele přijal pod nátlakem svých přátel a její vý-
kon považuje za nejtěžší úkol svého života. „Budu usilovat o to, aby rozhlas znovu získal svou pres-
tiž a byl opět kulturním fenoménem,“ doplnil nový ústřední ředitel Československého rozhlasu.
- 11. března 1990 – Stanice Československo vysílala poprvé půlhodinový pořad Hovory z Lán s prezi-
dentem republiky Václavem Havlem.** Znělka Hovorů z Lán se ozve každou neděli krátce po 14. ho-
dině na začátku Studia 7 stanice Československo. O aktuálních problémech společnosti si v něm
s prezidentem republiky Václavem Havlem neformálně povídá redaktor Ota Nutz. Hovory z Lán bude
stanice Československo reprizovat každé pondělí po 10. hodině dopoledne. Poslední Hovory
v Lánech odvysílal ČRo 1 – Radiožurnál 1. února 1998 (viz příslušné datum).
- 16. dubna 1990 – Zaniklo vysílání Občanského fóra na stanici Československo.** Stalo se tak v sou-
vislosti s prvními svobodnými volbami v roce 1990. O den později – 17. dubna 1990 – nahradil vy-
sílání Občanského fóra v programu stanice Československo pořad Radioforum. (K tomuto tématu viz
30. 11. 1989.)
- 16. května 1990 – Rozhlas chce napomáhat při budování demokracie v Československu. Na besedě
uskutečněné dva dny před Dnem rozhlasu v paláci U Hybernů to řekl ústřední ředitel Čs. rozhlasu
František Pavlíček.** Beseda byla přenášena přímo do rozhlasového vysílání. Dotazy kromě novinářů
kladli pracovníkům z vedení rozhlasu také návštěvníci výstavy Kde domov můj, na jejíž půdě se dis-
kutovalo. „Rozhlas chce být aktivním účastníkem díla, na jehož konci bude demokratická společnost
a svobodný člověk,“ prohlásil ústřední ředitel Čs. rozhlasu František Pavlíček.
- 1. červen 1990 – Československý rozhlas se stal přidruženým členem Evropské vysílací unie (EBU).**
EBU je největší mezinárodní profesní asociací vysílacích organizací na světě. Založena byla v roce
1950 v Ženevě. (Dále viz 1. 1. 1993.)
- 19. července 1990 – Ekonomické soběstačnosti Československého rozhlasu by podle jeho ústřed-
ního ředitele Františka Pavlíčka pomohlo zvýšení koncesionářských poplatků.** Na tiskové konfe-
renci ústřední ředitel Čs. rozhlasu František Pavlíček uvedl: „Kdyby zvedl Čs. rozhlas koncesionářské
poplatky ze současných deseti na dvacet pět korun, byl by ekonomicky soběstačný. To mu však ne-
bude asi umožněno.“ František Pavlíček zároveň kritizoval federální vládu: „Nová zákonná úprava roz-
hlasového vysílání na sebe nechává čekat již příliš dlouho a Čs. rozhlas – tento klíčový sdělovací pro-
středek – se tak dostává do pozice ‚mimo zákon‘.“
- 16. srpna 1990 – Budova Československého rozhlasu na Vinohradské třídě musela být kvůli údaj-
nému výbuchu nálože vyklizena.** Anonymní telefonát nejprve do vrátnice a poté i do Hlavní redakce
vysílání pro děti a mládež ohlásil, že přesně ve 13:30 hodin rozmetá budovu rozhlasu výbuch časov-
vané bomby. Důvodem k uložení nálože je podle telefonátu přítomnost občanů tmavé pleti na náb-
raží Holešovice. Zaměstnanci rozhlasu byli po oznámení evakuováni a policejní specialisté prohlédli
celou budovu. Žádnou nálož však nenašli.
- 1. října 1990 – Řízením Českého rozhlasu byl pověřen náměstek ústředního ředitele Čs. rozhlasu
Jaroslav Fridrich.** Ve funkci vystřídal Jana Czecha (viz 1. 2. 1990). Novinář Jaroslav Fridrich se na-
rodil 29. prosince 1944 v Praze. V rozhlase začínal v roce 1967 jako redaktor zahraničně-politické
rubriky. Po podpisu Charty 77 v říjnu 1979 emigroval do Spolkové republiky Německo. (Další po-
drobnosti k funkci generálního ředitele ČRo viz březen 1991.)

- 30. října 1990 – Rada Občanského fóra (OF) podpořila vytvoření nezávislého federálního rozhlasu a federální televize.** Ve stanovisku Rady OF, které zveřejnila ve svém servisu ČTK, se píše: „Rada OF podporuje vytvoření federálního rozhlasu a federální televize jako samostatných subjektů, které mohou bezprostředně tlumočit názory příslušných orgánů a institucí. Považuje to za důležité zejména proto, že změny v oblasti státoprávního uspořádání, hospodářství a mnoha dalších jsou natolik zásadní, že právo a povinnost se k nim vyslovovat musí mít nejen orgány národní, které vyjadřují stanoviska republik, ale i jejich společná reprezentace, to je federace. Rada OF se rovněž staví za vytvoření nezbytných podmínek pro nezávislé rozhlasové a televizní vysílání.“
- 20. listopadu 1990 – Pracovníci Československého rozhlasu v Bratislavě vyhlásili stávkovou pohotovost.** Jejím cílem je podpořit zásady, formulované v návrhu SNR na vydání zákona FS o rozdělení působnosti ve věci tisku a jiných sdělovacích prostředků mezi ČSFR, ČR a SR a urychlené dosažení legislativní možnosti přijetí zákonů o národních organizacích státního rozhlasového vysílání pro oba republikové zákonodárné sbory. (Dále viz 6. 12. 1990.)
- 20. listopadu 1990 – Vedení Čs. rozhlasu v Praze poskytlo ČTK informaci, že se seznámilo s vyhlášením stávkové pohotovosti ve Slovenském rozhlasu.** Ve stanovisku vedení Čs. rozhlasu ke stávkové pohotovosti se píše: „Údajným důvodem je prosazení tzv. národního principu rozhlasového vysílání. Tím se plně potvrdilo, že vůbec nejde o problém vytvoření dvou národních rozhlasů, které již dnes de facto existují, ale snahu upřít federaci právo na vlastní sdělovací prostředek. Tedy právo, které nově připravovaný zákon o rozhlasu a televizi dává každému občanu našeho státu. Vedení Čs. rozhlasu v Praze je přesvědčeno, že vyvolávání podobných nátlakových akcí na federální vládu a zákonodárné sbory není v zájmu našeho společného státu.“
- 3. prosince 1990 – Pracovníci rozhlasu diskutovali v budově na Vinohradské třídě o budoucnosti Československého rozhlasu.** Aktiv zaměstnanců odmítl návrh vyhlášení stávkové pohotovosti na podporu urychlení přípravy právních norem, které by vyjasnily pravidla pro vysílání a provoz Čs. rozhlasu. Podle názoru většiny zaměstnanců není problém bezprávního stavu ani tak v neexistenci zákonů, jako spíše ve vnitřní situaci Čs. rozhlasu. Rozhlas podle aktivu ztrácí vysílací frekvence na úkor zahraničních stanic, jako např. Europe 2, Svobodná Evropa či BBC, protože není schopen naplnit kanály vlastním programem. Názor, že dochází k výprodeji státního majetku do zahraničí neobstál pod argumentem, že posluchači chtějí kvalitní programy, a pokud je náš rozhlas nedokáže zajistit, nemá právo blokovat vysílací pásma lepší zahraniční konkurenci. K té navíc z rozhlasu odchází řada kvalitních lidí. Zaměstnanci se shodli na tom, že ke stabilizaci situace v Čs. rozhlasu přispěje, když budou odbory garantovat, že nikdo nebude perzekvován za své názory.
- 6. prosince 1990 – Stávková pohotovost v Čs. rozhlasu v Bratislavě trvá již třetí týden.** Jak informovali novináři na tiskové konferenci představitelé stávkového výboru odborů Čs. rozhlasu v Bratislavě, jeho současné právní postavení reprezentuje zákon z roku 1964, který zná jediný právní subjekt – Československý rozhlas. Rozhlas na Slovensku je fakticky na úrovni krajského či regionálního centra, plně podřízeného Praze. Ze strany ústředí v Praze platí zákaz uzavírání smluv se zahraničními partnery, čímž si podle stávkového výboru ústředí v Praze celý tento prostor vyhradilo pro sebe a uzavírá je bez účasti a vědomí slovenských partnerů. Takováto praxe výrazně diskriminuje zahraniční komerční činnost, a tím Slovenský rozhlas přichází o značné devizové prostředky. Čs. rozhlas na Slovensku nesouhlasí ani se zřízením federálního rozhlasového subjektu, které by stálo kolem 300 milionů korun. Stávkový výbor zároveň oznámil, že podporuje vznik dvou právních subjektů – Českého a Slovenského rozhlasu, které by se přímo ze zákona podílely na federálním vysílání. To by znamenalo nejen využití ušetřených prostředků na rozvoj národních rozhlasů, ale i řadu dalších výhod.
- 6. prosince 1990 – Vedení Československého rozhlasu v Praze podporuje vznik federálního a dvou republikových samostatných rozhlasových organizací.** Vyplývá to ze zasedání vedení Čs. rozhlasu v Praze, které se seznámilo se stanoviskem federální vlády k návrhu zákona o rozdělení informačních prostředků mezi ČSFR a národními republikami. Vedení Čs. rozhlasu plně podpořilo i stanovisko federální vlády, že federaci nemůže být upřeno právo na zřizování vlastních sdělovacích prostředků. Tento postoj je v plném souladu s představami vedení Čs. rozhlasu na zřízení federálního a dvou republikových samostatných rozhlasových organizací. V této souvislosti se podle stanoviska vedení rozhlasu připravují příslušná právní a organizační opatření s cílem, aby toto rozdělení v žádném případě neznamenal zvýšení finančních požadavků na vysílání.